

Uit de collectie

'SAESTI CIVIBUS SORORIBUS CUM MEIS CANTO'¹

(‘Met mijn zusters zing ik voor de burgers van Zeist’)

De plaquette voor
Gerrit Jan Uitman.

COLLECTIE ZHG

Karen Veenland-Heineman

Negenentwintig oktober 1955 is een belangrijke datum voor Zeist. Toen - nu 65 jaar geleden - werd het carillon in de toren van het gemeen- **tehuis officieel overgedragen aan de gemeente Zeist.**

In onze collectie bewaren we een bijzonder object dat herinnert aan deze dag. Het is een bronzen gedenkplaat van 28 cm hoog en 20 cm breed. Aan de bovenzijde is de plaat versierd met twee luidklokken, gecombineerd met het wapen

van Zeist. Daaronder staat de volgende tekst:

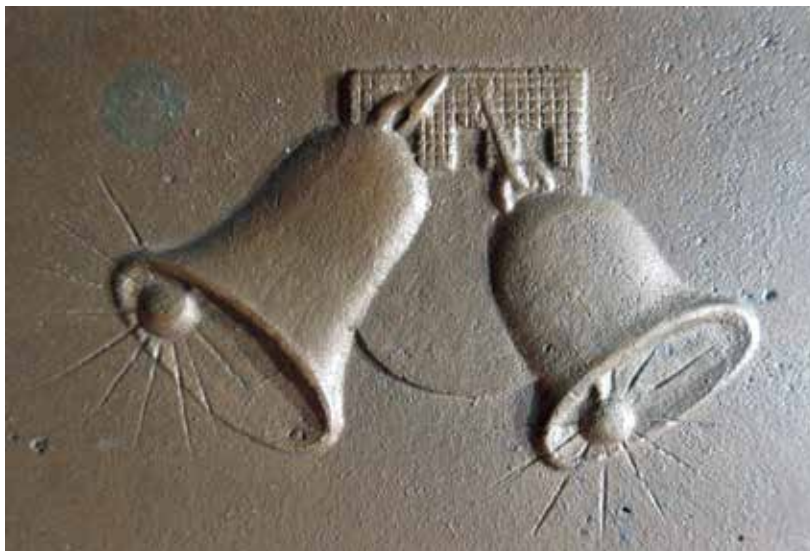
‘Ter gelegenheid van de overdracht van het carillon aan het GEMEENTEBESTUUR VAN ZEIST eert de stichting „HET ZEISTER CARILLON”

haar penningmeester GERRIT JAN UITMAN aan wiens blijmoedige volharding de totstandkoming voor een groot deel is te danken * Zeist. 29 oktober. 1955 *

G.J. Uitman was leraar Nederlands

Seijst
2020
IV-119

Detail van de plaquette met klokken en Zeister wapen.

en woonde op de Koppelweg 307. Op zijn initiatief is rond 1950 geld ingezameld voor de aanschaf van een carillon in de toren van het gemeentehuis of in de toren van de Oude Kerk. In 1951 werd zijn werk voortgezet door de Stichting 'Het Zeister Carillon', maar zijn enthousiasme was onverminderd. Hij werd secretaris-penningmeester van deze Stichting.² Op 29 oktober 1955 ontving Gerrit Jan Uitman als dank de plaquette. Een tweede werd geplaatst in de speelkamer in de toren.³

In 1952 besloot het bestuur tot aankoop van een 'electronisch carillon'. Hoewel er pas f 3000 was geschonken, vertrouwde het bestuur erop dat de Zeister bevolking de ontbrekende 9 à 10 mille op korte termijn zou inzamelen. Niet geld, maar een storm van kritiek volgde. De Zeister burgerij wilde een echt carillon!

Dankzij de bijdragen van Zeister burgers en de genereuze financiële steun van een aantal sponsors is het gelukt het benodigde bedrag van f 40.000 (veel meer dan de geraamde f 12.000) bijeen te brengen. Zij worden genoemd in de Latijnse randschriften van de grootste klokken en op een oorkonde, die bij de overdracht is aangeboden aan het gemeentebestuur.⁴ Naast de burgers van Zeist zijn de sponsors N.V. Gerofabriek, N.V. Nederlandse Buurtvervoer Maatschappij en N.L.J. Welschen.

Over het carillon van 35 klokken, dat onlangs is gerestaureerd door de oorspronkelijke klokkengieterij firma Eijsbouts in Asten, schreef de Nederlandse Klokkenspel-Vereniging kort na de plaatsing: 'Het klokkenspel is als geheel genomen helder klinkend en vrolijk van karakter'. Dat het klokkenspel niet in de

wijde omtrek te horen was, schreef men toe aan de hoge gebouwen in de directe omgeving. De oplossing voor dit probleem luidde: 'De enige werkelijk doeltreffende methode om een belangrijke verbetering in de acoustiek te brengen, welke slechts voordelen en geen nadelen met zich mede zou brengen, is, om de toren van het Stadhuis in zijn geheel hoger op te trekken en de beiaard dan opnieuw zo hoog mogelijk in deze toren te monteren'.

Zonder verhoogde toren kunnen we nog dagelijks genieten van het carillon aan Het Rond, dat al 65 jaar speelt dankzij Gerrit Jan Uitman, Stichting 'Het Zeister Carillon', de burgers van Zeist en de sponsors en -niet te vergeten - de beiaardiers.

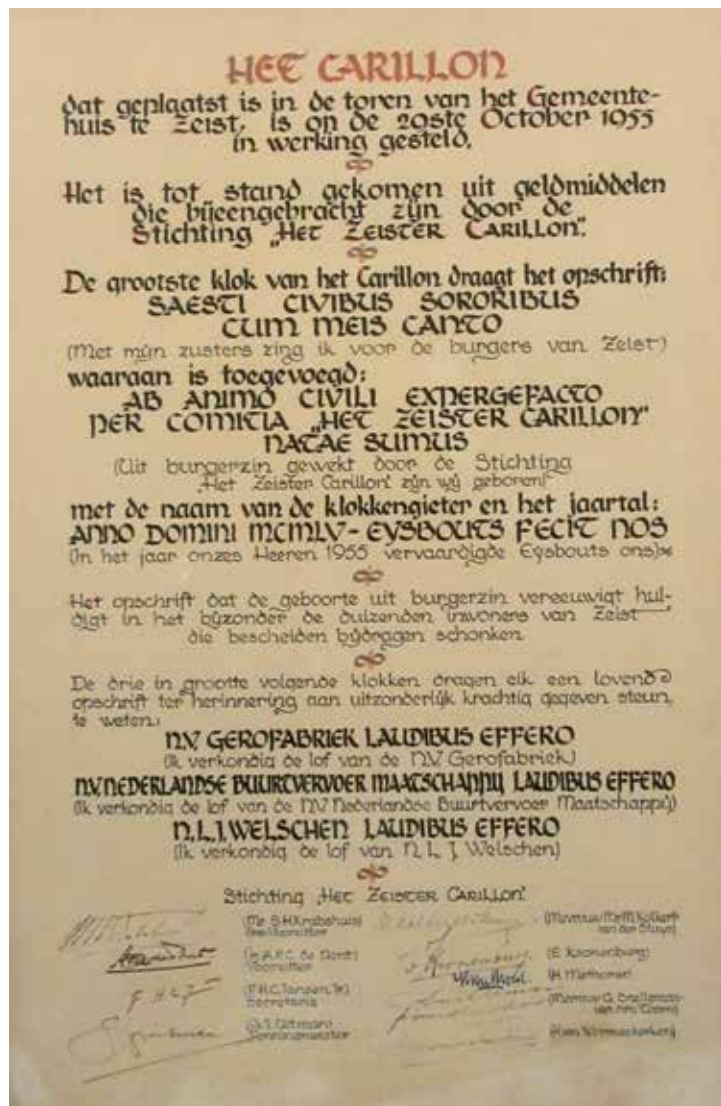
Noten

1. Gedeelte van het opschrift van de grootste klok.
2. Gegevens uit: Archief Gemeentebestuur Zeist 1966-1975; toegang 1036, inv.nr. 15476.
3. Nu in het Gemeentearchief.
4. De oorkonde, bestaande uit twee delen, wordt in het Gemeentearchief bewaard.

De oorkonde met de handtekeningen van het College van B&W en de bestuursleden van de Stichting 'Het Zeister Carillon'.

COLLECTIE GEMEENTEARCHIEF ZEIST

De oorkonde met de randschriften van de vier grootste klokken.

COLLECTIE GEMEENTEARCHIEF ZEIST